

**Consultatievragen bij Toelichting Herijking Verordening op de Beroepsprofielen****1. Vul hier uw gegevens in**

| <b>Voor- en achternaam</b>   | <b>Titel</b> | <b>E-mailadres</b> | <b>Functie</b> | <b>Werkzaam bij</b> |
|------------------------------|--------------|--------------------|----------------|---------------------|
| Young Assurance Board PwC NL | n.v.t.       |                    | Young Board    | PwC                 |

## 2. Voor- en achternaam

### Antwoorden

---

Young Assurance Board PwC NL

---

### 3. Titel

---

**Antwoorden**

n.v.t.

---

## 4. E-mailadres

### Antwoorden

---

## 5. Functie

---

**Antwoorden**

Young Board

---

## 6. Werkzaam bij

---

**Antwoorden**

PwC

---

Hoofdstuk 3 (pagina 12-19)

## 7. Herkent u het DNA (de belangrijkste competenties van de accountant)?

### Antwoorden

---

[Deze reactie is geschreven vanuit de Young Assurance Board van PwC. Wij volgen de opleiding tot registeraccountant (of hebben deze reeds afgerond), dus onze kennis over AA is beperkt.

Een aantal punten die niet specifiek in de vragen naar voren kwamen, maar wij wel belangrijk vinden om te benadrukken:

\* We zien hoe deze punten invloed hebben op de mensen die al voor accountancy hebben gekozen en in het beroep zitten. We zien alleen nog niet hoe we hiermee nieuw talent gaan aantrekken in onze beroepsgroep. In het stuk komt weinig concreets aan bod over de aantrekkelijkheid van het beroep.

\* We missen specifieke punten over de praktijkopleiding en hoe dit moet worden ingericht in de toekomst.]

Ja, wij herkennen ons in het DNA en vinden de competenties passen bij ons beroep.

Het valt op dat er wat overlap zit tussen de verschillende competenties. Zo zien wij overlap vanuit de competentie 'lerend en reflectief vermogen' met de competenties 'maatschappelijke oriëntatie' en 'onderzoekende geest'.

---

## 8. Zijn de omschreven werkvelden voldoende herken- en herleidbaar?

### Antwoorden

---

Ja, de werkvelden zijn voldoende herkenbaar en herleidbaar. Echter, het onderverdelen van de werkvelden in 'openbaar accountant' en 'accountant in business' zou nog een toevoeging zijn.

Hiernaast valt het ons op dat de eerste zin van 'Audit & Assurance' wat tegenstrijdig is met de tweede zin. In de eerste zin wordt namelijk alleen financiële informatie benoemt, terwijl in de tweede zin ook de niet- financiële informatie wordt benoemd.

---

Hoofdstuk 4 (pagina 20-25)

## 9. Heeft u opmerkingen of suggesties bij dit hoofdstuk over de opleiding tot accountant?

### Antwoorden

---

Het doel van het hoofdstuk is onduidelijk. Het hoofdstuk lijkt te beschrijven hoe de opleiding tot een accountant er op dit moment uitziet. Mocht dit het geval zijn, dan is het wellicht een idee om dit doel duidelijker in het stuk naar voren te laten komen.

Daarnaast hebben we de suggestie voor meer uniformiteit tussen de opleidingen (post-master) op de universiteiten. Op dit moment zien we grote verschillen in de studeerbaarheid per universiteit en de diepgang van de onderwerpen. Een optie zou zijn om meer landelijk te toetsen (ook meer in lijn met CPA).

---

Hoofdstuk 5 (pagina 26-35)

**10. Vindt u dat alle accountants certificeringsbevoegd voor de wettelijke controle moeten worden opgeleid? Wat zijn daarbij uw overwegingen?**

**Antwoorden**

---

Nee, wij zijn daar geen voorstander van. Niet iedereen heeft de behoefte om wettelijke controles uit te voeren. Als iedereen certificeringsbevoegd wordt opgeleid, zal dit ook gevolgen hebben voor de opleiding (zwaarder, langer) wat de AA-opleiding minder aantrekkelijk maakt. Hiernaast is het van belang dat wanneer een accountant certificeringsbevoegd is, diegene ook genoeg uren blijft maken in assurance om de kwaliteit te waarborgen. Dit is in de kleinere kantoren niet altijd mogelijk.

---

**11. Bent u het er mee eens dat er de mogelijkheid is te kiezen voor de opleiding Accountancy, die opleidt tot accountant zonder certificerende bevoegdheid voor de wettelijke controle met een facultatieve aanvullende opleiding Assurance? Wat zijn daarbij uw overwegingen?**

---

**Antwoorden**

Ja, op deze manier laat je aan de student over waar de interesse ligt en of de student nog door wil studeren om wettelijke controles uit te mogen voeren en RA te worden.

---

**12. Vindt u dat de AA zonder certificeringsbevoegdheid voor de juiste positionering een zwaarder profiel moet hebben op het gebied van audit & assurance? Ziet u dat als onderdeel van de Accountancy MKB-studie, als onderdeel van een vervolgstudie Assurance of van beide?**

---

**Antwoorden**

De vraag is voor ons niet volledig duidelijk. Wij zijn van mening dat de AA geen zwaarder profiel op het gebied van audit & assurance nodig heeft. Pas vervolgstudie tot RA wordt het audit & assurance relevant. Daarnaast vermindert het verzwaren van het profiel op het gebied van audit en assurance de studeerbaarheid van de AA-opleiding.

---

**13. Vindt u het noodzakelijk dat de AA die de oriëntatie Accountancy MKB heeft gevolgd en aansluitend RA wil worden een wetenschappelijke master moet volgen of zou in uw optiek een HBO-Master ook toepasbaar zijn? Wat zijn daarvoor uw overwegingen? Levert een wetenschappelijke master en HBO-master daarbij in uw optiek differentiatie in bevoegdheden en dus in de opleiding op en zo ja, welke? Als u een opleider bent, zou u dan overwegen een HBO-master Assurance aan te bieden?**

---

**Antwoorden**

Wij staan open voor mogelijkheden van een schakeltraject tussen AA en RA via een HBO-master, gezien niet alle wetenschappelijke vakken relevant zijn voor de uitvoering van het beroep. Echter, vakinhoudelijk dient de HBO-master van voldoende diepgang en kwaliteit te zijn. We willen waarborgen dat de uiteindelijke RA-titel zijn waarde behoudt en voldoende kwaliteit en opleidingsniveau weerspiegelt.

---

**14. Zijn voor de opleiding Accountancy MKB ten behoeve van de problematieken waarmee het MKB te maken heeft en waarvoor de accountantskantoren dus een adviesoplossing moeten zien te vinden, voor de opleiding Accountancy MKB kennis en vaardigheden op masterniveau vereist of volstaat een opleiding op post HBO-niveau?**

**Antwoorden**

Zie hieronder

---

**15. Is het dan raadzaam de post HBO-opleiding om te bouwen tot een MSc opleiding of verdient het de voorkeur om naast een op overige assurance-opdrachten gerichte post HBO-opleiding een MSc aan te bieden, waarin de vereiste kwalificaties zijn opgenomen?**

---

**Antwoorden**

Wij weten niet alle details van de opleiding Accountancy MKB, maar het lijkt ons goed om deze opleiding op (post-) HBO-niveau te houden, zodat ook een bredere doelgroep aangesproken wordt. Het beroep heeft daarin ook veel praktische kanten, wat erg goed naar voren komt in een HBO-opleiding.

---

**16. Accountants met het Accountancy MKB profiel worden opgeleid met een focus op samenstellen, fiscaliteit en advisering. RAs worden opgeleid met een audit & assurance profiel. Vindt u dat RAs aanvullende kwalificaties moeten behalen om in het marktsegment MKB werkzaam te zijn? Zo ja, op welke wijze?**

---

**Antwoorden**

Zoals in de vraag omschreven zitten er daadwerkelijke verschillen tussen de twee varianten. Vanuit ons perspectief zou dit geen verplichte route moeten zijn, omdat in de RA-opleiding al naar voren komt dat je je aan de fundamentele beginselen dient te houden. Onderdeel hiervan is vakbekwaamheid & zorgvuldigheid. Hieruit komt voort dat je verantwoordelijk bent voor je kennis en kunde en dus ook moet weten wanneer je jezelf moet bijscholen op specifieke onderwerpen.

---

## 17. Heeft u andere suggesties over de positionering van de AA in het MKB?

### Antwoorden

---

In het stuk wordt omschreven om duidelijker zichtbaar te maken wat de AA allemaal kan en mag, dit lijkt ons een heel goede ontwikkeling. Op deze manier kunnen AAs breder worden ingezet.

---

Hoofdstuk 6 (pagina 36-39)

**18. Vindt u dat de continue professionele ontwikkeling in voldoende mate is verwerkt in het Beroepsprofiel?**

**Antwoorden**

---

Ja, lerend en reflecterend vermogen + maatschappelijke oriëntatie stippen continue ontwikkeling aan.

Wat betreft de permanente educatie hebben wij een aanvullende opmerking: Op dit moment is de permanente educatie erg vrijblijvend en zit hier vanuit ons perspectief weinig controle op. Het zou wenselijk zijn om meer handvatten te bieden, zoals het verplicht volgen van externe/interne trainingen als onderdeel van de permanente educatie. Een positief punt van de huidige permanente educatie is de vrijheid om zelf een keuze te maken in de soort training (gebaseerd op je eigen klanten/specialisatie).

---

Hoofdstuk 7 (pagina 40-43)

**19. Kunt u zich vinden in een accountantsregister dat onderscheid maakt tussen opleidingstitel en beroepstitel naar analogie van het medische beroep?**

**Antwoorden**

---

Ja, wij kunnen ons hierin vinden zolang de opleidingstitel pas wordt gegeven wanneer een volledige specialisatie inclusief praktijkopleiding is afgerond.

---

**20. Kunt u zich vinden in gehanteerde terminologie RA resp. AA als opleidingstitel of heeft een ander voorkeursalternatief?****Antwoorden**

---

We zijn akkoord met het idee om "RA" (resp. "AA") aan te houden als opleidingstitel en "RA/AA met specialisatie X" aan te houden als beroepstitel, waarbij de beroepstitel vervalt wanneer de persoon voor een bepaalde termijn niet meer werkzaam is in de specialisatie. maar de opleidingstitel wordt behouden. De weg naar de titel RA moet wel van voldoende omvang en diepgang zijn (zowel theorie als een volledige praktijkopleiding) om de titel initieel te behalen.

---

**21. Wat is voor u een redelijke termijn voor het vervallen van de specialisaties: 5 jaar zoals in het medisch beroep, of een andere termijn?**

---

**Antwoorden**

Een termijn van 5 jaar is wat ons betreft redelijk.

---

## 22. Welke specialisaties ziet u voor zich voor de AA?

### Antwoorden

---

Wij hebben te weinig kennis van de AA-werkzaamheden om hier specifiek op te reageren. Wat ons betreft zou het in lijn moeten zijn met de verschillende werkzaamheden, zoals een specialisatie samenstellen, fiscaal advies etc.

---

**23. Bent u van mening dat een RA altijd eerst de financial audit-specialisatie moet hebben behaald voordat een andere specialisatie wordt behaald (huidige situatie) of dat je ook RA kunt worden vanuit een andere specialisatie zonder financial auditor te zijn?**

**Antwoorden**

---

Wij zijn van mening dat er niet eerst een financial audit-specialisatie behaald hoeft te worden. Dit draagt bij aan de aantrekkelijkheid van het beroep. Zo kunnen studenten die slechts geïnteresseerd zijn in één specialisatie (niet zijnde de financial audit) alsnog het beroep instromen. Met name duurzaamheid leeft namelijk sterk onder de jongere generatie.

Daarbij zetten wij de kanttekening dat er wel minimaal één specialisatie met praktijkopleiding moet worden afgerond om de titel te behalen.

Daarnaast hebben wij twijfels bij de titel RA voor niet-financiële specialisaties, omdat het maatschappelijke verkeer accountant als een financieel expert beschouwt en er mogelijk een verwachtingskloof ontstaat. Wellicht is een andere titel meer gepast.

Tot slot zetten wij enkele kanttekeningen bij de CSRD-specialisatie:

- \* Een gepastere naam voor de CSRD-specialisatie zou ESG-specialisatie zijn, omdat dit breder is dan CSRD en toeziet op dezelfde soort informatie.
  - \* Met de ontwikkelingen omtrent CSRD lijken de aankomende CSRD-opdrachten sterk verminderd te zijn. Dit kan van grote invloed zijn op de vraag of het relevant is om hier een aparte specialisatie van te maken en een titel aan te koppelen.
  - \* Dit roept ook de vraag op of de CSRD-track niet gewilder gaat zijn dat het aantal plekken beschikbaar (gezien duurzaamheid sterk leeft onder de jongere generatie).
  - \* De CSRD-specialisatie zorgt niet voor een verhoogde aantrekkelijkheid van het beroep als financial auditor. Uit het stuk blijkt niet hoe dit (de aantrekkelijkheid van de financial audit) wordt verbeterd.
-

**24. Kunt u zich vinden in de randvoorwaarden voor het definiëren van aanvullende specialisaties?****Antwoorden**

---

Wij kunnen ons hierin vinden. De NBA dient wel eerst te toetsen of een specialisatie aan de eisen voldoet voordat deze van kracht wordt. Een randvoorwaarde die wij belangrijk vinden is dat de specialisatie op lange termijn ook relevant moet blijven en niet te veel in trends moet meegaan.

Wij missen in het stuk hoe je op een later moment een specialisatie waarvoor je nog niet bent opgeleid erbij kan krijgen.

---

**25. Kunt u maximaal 5 mogelijke specialisaties noemen die u het meest wenselijk acht en kunt u aangeven hoe u tot uw keuze bent gekomen?**

**Antwoorden**

---

\* ESG audit (in plaats van CSRD; want ESG is breder dan CSRD)

\* IT audit

\* Financial audit

---

**26. Als er sprake is van een specialisatie, welke instantie zou dan naar uw mening verantwoordelijk zijn voor de toelatingsvereisten en het houden van toezicht op naleving? NBA, CEA, overheid, andere instanties?**

---

**Antwoorden**

NBA, vanwege de volgende redenen:

- \* De NBA heeft de meeste sectorspecifieke kennis
  - \* De NBA handelt in het belang van de beroepsgroep; en
  - \* De NBA gaat specifiek over accountants, dus het lijkt ons onlogisch om een andere organisatie te betrekken
-